

INFORMĀCIJA PAR EKONOMISKO, DEMOGRĀFISKO, SOCIĀLO, VIDES UN KLIMATA IZAICINĀJUMU RISINĀŠANU JŪRMALĀ UN PILSĒTU - LAUKU MIJIEDARBĪBU

JŪRMALAS DEMOGRĀFISKIE IZAICINĀJUMI

Iedzīvotāji

Pēc Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (turpmāk – PMLP) datiem 2022. gada 1. jūlijā Jūrmalas valstspilsētā ir reģistrēti 59 831 iedzīvotāji, kas ir 2,90% no iedzīvotāju skaita Latvijā kopumā (2 062 640). Iedzīvotāju skaita izmaiņas Jūrmalā pēdējos gados ir nelielas. Salīdzinot pret 2021. gadu iedzīvotāju skaits Jūrmalā ir palielinājies par 2,57%. Savukārt pret 2010. gadu iedzīvotāju skaits ir palielinājies par 6,59%. Valstī kopumā laika posmā no 2010. gada 1. janvāra līdz 2021. gada 30. jūnijam iedzīvotāju skaits saruka par 204 401 iedzīvotājiem jeb 9,07%, bet laika posmā no 2021. gada 30. jūnija līdz 2022. gada 1. jūlijam ir palielinājies par 12 388 iedzīvotājiem jeb 0,60%.

Kā liecina PMLP dati, visvairāk Jūrmalas valstspilsētas iedzīvotāju ir darbaspējas vecumā 38 273 iedzīvotāji jeb 63,97%, pēcdarbaspējas vecuma ir 12 903 iedzīvotāji jeb 21,57% un pirmsdarbspējas vecumā 8 655 iedzīvotāji jeb 14,47%. Pēdējos gados ir novērojams pēcdarbaspējas iedzīvotāju skaita pieaugums. Līdz ar to, neraugoties uz pozitīvo dabisko pieaugumu 2022. gadā, arī Jūrmalā, tāpat kā valstī kopumā ir aktuāla sabiedrības novecošanās.

Saglabājoties šādai tendencei ilgtermiņā, strauji pieaugs Jūrmalas valstspilsētas iedzīvotāju vidējais vecums un iedzīvotāju pēcdarbaspējas vecuma skaits, radot papildus slodzi valstspilsētas sociālajam budžetam.

Jūrmalas valstspilsētai ir jāpilnveido vide, kas ir saistoša darbaspējas vecuma iedzīvotājiem, it īpaši jaunām ģimenēm, izstrādājot pievilcīgu piedāvājuma komplektu vai programmu un papildus bonusu sistēmu, kas veicinātu darbaspējas vecuma iedzīvotāju piesaistīšanu.

Izglītības kvalitāte

Jaundzimušo skaitam pēc Centrālās statistikas pārvaldes (turpmāk – CSP) datiem 2021. gadā (653 bērni) salīdzinājumā ar 2020. gadu (650 bērni) ir vērojama tendence palielināties.

Bērnu skaits, kuri jau ir uzsākuši gaitas pirmsskolas izglītības iestādēs, laikā no 2016. gada līdz 2021. gadam ir pieaudzis par 64 bērniem, savukārt vispārējās izglītības iestāžu audzēkņu un profesionālas izglītības iestāžu audzēkņu skaits kopš 2016. gada līdz 2021. gadam ir samazinājies par 139 audzēkņiem.

Izglītības ministrijas dati, laika posmā no 2020./2021. gada līdz 2021./2022. gadam, uzrāda nelielu izglītojamo skaita pieaugumu. 2021./2022. gadā salīdzinot ar 2020./2021. gadu, izglītojamo skaits ir palielinājies par 4 izglītojamajiem jeb 0,06%. Vēl joprojām, daļēji vispārējās izglītības iestādēs nav pietiekami piemērota materiāltehniskā bāze un infrastruktūras nodrošinājums, kā arī daļa telpu nav piemērotas personām ar kustību traucējumiem. Lai attīstītu izglītības

pakalpojuma kvalitāti un tās pieejamību, Jūrmalas valstspilsētas pašvaldība 2022. gadā ir gan pabeigusi Jūrmalas Valsts ģimnāzijas pārbūvi, gan arī turpina vairākus pārbūves un atjaunošanas projektus, kurus plāno pabeigt 2023. gadā, tostarp Jūrmalas pirmsskolas izglītības iestādes "Bitīte" (Investīciju plāna projekts 1.I2) un Jūrmalas Aspazijas pamatskolas pārbūve (Investīciju plāna projekts 21.I2).

Lai Jūrmalas valstspilsētā attīstītu konkurētspējīgu futbola sistēmu, 2021. gadā ir izveidota Jūrmalas Futbola skola, profesionālās sporta ievirzes izglītības iestāde ar mērķi attīstīt futbolu kā augstu sasniegumu sporta veidu, uzlabojot mācību treniņu procesu, iegūstot futbola akadēmijas statusu un sagatavojot profesionālus futbola spēlētājus, kuri spētu pārstāvēt Jūrmalas futbola komandu un Latvijas izlasi dažādās vecuma grupās.

Jūrmalas valstspilsētas attīstības programmā 2023.-2029. gadam ir noteikta prioritāte "Konkurētspējīga, pieejama un iekļaujoša izglītība (I)", kur ir plānota virkne darbību, kuru īstenošana sekmēs iespēju Jūrmalā iegūt konkurētspējīgu, mūsdienīgu, kvalitatīvu, pieejamu, iekļaujošu un kompetencēs balstītu pirmsskolas, vispārējo, profesionālo, augstāko un interešu izglītību, kā arī mūžizglītību drošā un modernā Latvijas izglītības vidē, kas atbilst nākotnes sabiedrības prasībām. Viens no jaunajiem projektiem, kurš saistīts gan ar izglītības kvalitātes pilnveidi, gan infrastruktūras attīstību pilsētā Jūrmalas Luda Bērziņa pamatskolas izveide, reorganizējot Jūrmalas pamatskolu un Jūrmalas Vaivaru pamatskolu un pārbūvējot objektu Strēlnieku prosp.32 (Investīciju plāna projekts 13.I2).

JŪRMALAS SOCIĀLIE IZAICINĀJUMI

Sociālās aprūpes un rehabilitāciju institūciju pakalpojumi Jūrmalā

Jūrmalas valstspilsētā tiek nodrošināti plaša spektra sociālās aprūpes un rehabilitācijas institūciju pakalpojumi. Lai nodrošinātu pakalpojumu pieejamību ar 2021. gadu ir izveidota Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības iestāde "Sociālo pakalpojumu centrs "Kauguri"", kurā ir apvienotas sekojošas struktūrvienības:

1) Bērnu un jauniešu māja "Sprīdītis" nodrošina ģimeniskai videi pietuvinātus ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas pakalpojumus bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem līdz 18 gadu vecumam.

2) Atbalsta centrs nodrošina īslaicīgas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus bērniem institūcijā. Pakalpojumi tiek sniegti bērniem no 2 līdz 18 gadu vecumam, kuru ģimenēs krīzes situācijas rezultātā ir bērna attīstībai nelabvēlīgi apstākļi.

3) Dienas aprūpes centrs nodrošina pakalpojumu bērniem ar funkcionālajiem traucējumiem sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pasākumu kompleksu, sociālo prasmju attīstību, izglītošanu un brīvā laika pavadīšanas iespējas personām no 2 līdz 18 gadu vecumam, kurām ir ierobežotas funkcionēšanas spējas.

4) Dienas centrs bērniem sniedz pakalpojumus bērniem no 3 līdz 18 gadiem no trūcīgām ģimenēm un ģimenēm, kurās ir bērna attīstībai nelabvēlīgi apstākļi, organizējot dienas aprūpes centra bērniem darbību, radot drošu vidi bērniem no sociāli mazaizsargātām ģimenēm un sniedzot bērniem profesionālu atbalstu problēmu risināšanā.

5) Dienas centrs pensijas vecuma personām un invalīdiem sniedz pakalpojumu pensionāriem un personām ar invaliditāti no 18 gadu vecuma, nodrošinot dienas laikā

atbalsta un pašpalīdzības grupu nodarbības, sociālo prasmju attīstību un brīvā laika pavadīšanas iespējas.

6) Veselības veicināšanas nodaļa organizē ergoterapeita un fizioterapeita pakalpojuma sniegšanu pensionāriem, kā arī vingrošanu ūdenī personām ar aptaukošanos.

Savukārt, lai attīstītu un nodrošinātu kvalitatīvu ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu pieejamību savas administratīvās teritorijas iedzīvotājiem, 2022. gada 25. oktobra Jūrmalas domes sēdē tika pieņemts lēmums Nr. 477 “Par Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu optimizācijas pabeigšanu un Jūrmalas sociālo pakalpojumu centra “Jaundubulti” likvidāciju”, pabeidzot Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu optimizāciju, viena veida un vienas grupas sociālos pakalpojumus sniegs viena institūcija – Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Veselības un sociālās aprūpes centrs – Sloka”. Pakalpojumu sniegšanai nepieciešamais personāls un speciālisti tiks līdzvērtīgi atalgoti, tādējādi mazinot kadru mainību starp pakalpojumu sniegšanas institūcijām, kuras pakalpojumus sniedz par pašvaldības budžeta līdzekļiem. Pakalpojumu administrēšanas centralizācijai tiktu panākti šādi pozitīvi rādītāji pašvaldībā sociālās aprūpes, sociālās rehabilitācijas un sociālās palīdzības jomā:

1) centralizēta funkcijas īstenošana atbilstoši pakalpojuma specifikai un klientu vajadzībām, lai nodrošinātu pakalpojuma kvalitāti, personālu, materiāltechnisko bāzi un infrastruktūru;

2) centralizēta infrastruktūras ilgtermiņa attīstības plānošana un īstenošana, novēršot infrastruktūras neatbilstošas noslodzes;

3) centralizēti iepirkumi par saimnieciski izdevīgāku cenu līdzīgu pakalpojumu nodrošināšanai;

4) sistemātiska vajadzību un attīstības plānošana ilgtermiņā.

Papildus augstāk minēto pakalpojumu sniegšanas optimizācijai, nepieciešams veikt ieguldījumus infrastruktūras sakārtošanā, kas ietver ieguldījumus ielu un ceļu infrastruktūrā, kā arī kvalitatīvu telpu nodrošināšanā, tāpat nepieciešams radīt vidi, kura sekmēs nepieciešamo speciālistu ar atbilstošu kvalifikāciju piesaisti darbā sociālajā sfērā pašvaldībā.

Jūrmalas valstspilsētas sociālie izaicinājumi tiek risināti, īstenojot Eiropas Savienības fondu projektus, specifiskā atbalsta mērķa 9.3.1. ietvaros, pilnveidojot infrastruktūru (Investīciju plāna projekti 1.S1 un 2.S1). 2023. gadā PSIA “Veselības un sociālās aprūpes centrs – Sloka” plāno īstenot B korpusa pārbūvi un jauna korpusa izbūvi (Investīciju plāna projekti 3.S1 un 4.S1), SIA “Jūrmalas slimnīca” plāno ēkas Bauskas ielā 5A pārbūvi un vispārēju infrastruktūras materiāltechniskās bāzes pilnveidi (Investīciju plāna projekti 2.S2 un 3.S2), tādējādi uzlabojot Jūrmalas valstspilsētas sociālās un veselības aprūpes iestāžu infrastruktūras kvalitāti, uzlabosies pakalpojuma vides kvalitāte, palielināsies Jūrmalas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldības sniegto sociālās aprūpes un veselības pakalpojumu.

Plānots sekmēt veselīgu dzīvesveidu Jūrmalas iedzīvotājiem izveidojot/pilnveidojot brīvpieejas sporta laukumus valstspilsētā (t.sk. pludmalē) un citu infrastruktūru, kas saistīta ar veselīga dzīvesveida veicināšanu (Investīciju plāna projekts 2.S3). 2023. gadā

rūpējoties par Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības dzīvojamo fondu tiks veikti remontu, atjaunošanas darbi un tiks pārbūvēta pašvaldības ēka Raiņa ielā 62, tādējādi nodrošinot atjaunotus sociālos dzīvokļus un dzīvokļus speciālistiem Jūrmalas valstspilsētā (Investīciju plāna projekti 1.S6 un 4.S6).

JŪRMALAS EKONOMISKIE IZAICINĀJUMI

Jūrmalas specializācijai atbilstošas uzņēmējdarbības infrastruktūras attīstība un uzņēmējdarbības vides uzlabošana

Jūrmalas valstspilsētas izaugsme un ekonomiskā aktivitāte ir saistīta ar tūrisma nozares, tostarp kūrorta attīstīšanu. Tomēr, veicinot valstspilsētas ekonomisko attīstību, ir jāspēj sabalansēt Jūrmalas iedzīvotāju un tūristu intereses.

Jūrmala no 10 Latvijas Republikas esošajām valstspilsētām pēc CSP datiem (uz 2021. gada beigām) atrodas otrajā vietā (objektīvi – pirmajā vietā ir tikai Rīga) pēc tūrisma mītnu skaita – 39 (3. vietā – Ventspils ar 33 tūrisma mītnēm), gultas vietu skaita – 3 791 (3. vietā – Liepāja ar 1 466 gultasvietām, bet Ventspils 4. vietā ar 1 408 gultasvietām).

2021. gadā Latvijas tūristu mītnēs apkalpoti 1,31 miljoni viesu, kas ir par 10,7% mazāk nekā 2020. gadā, liecina CSP jaunākie dati, kur tostarp no visiem viesiem 442 000 bija no ārvalstīm. Vidējais viesu uzturēšanās ilgums tūristu mītnēs bija 2 nakts.

2021. gada no apkalpotajiem 442 tūkstošiem ārvalstu viesu visvairāk viesu uzņemts no Lietuvas (83,9 tūkst.), Vācijas (60,1 tūkst.), Igaunijas (53,7 tūkst.), Apvienotās Karalistes (23 tūkst.), Polijas (22,4 tūkst.) un Krievijas (20,2 tūkst.).

2021. gadā Jūrmalā pēc CSP datiem uzņemto viesu skaits bija 128 452, no kuriem 41 140 ārvalstu viesi, kas ir par 48,14% mazāk nekā iepriekšējā gadā, kas saistīts ar 24. februāra Krievijas iebrukumu Ukrainā.

Jūrmalas valstspilsētas pašvaldība pēdējo gadu laikā ir uzsākusi īstenot virkni projektu (piemēram, Daudzfunkcionāla dabas tūrisma centra izbūve un meža parka labiekārtojums Ķemeros u.tml dz.), kuru mērķauditorija ir gan valstspilsētas iedzīvotāji, gan tūristi, t.i., tiek veidoti atraktīvi tūrisma galamērķi un pievilcīgi izklaides piedāvājumi dažādām gaumēm gan vietējiem iedzīvotājiem, gan iekšzemes un ārvalstu ceļotājiem visās sezonās, ne tikai vasarā.

Uzņēmējdarbības vide Jūrmalā ir cieši saistīta ar pilsētas tūrisma jomas uzņēmējdarbību, tās pamatu veido tirdzniecības un pakalpojumu sektora uzņēmumi, kas sniedz pakalpojumus Jūrmalas iedzīvotājiem un tūristiem. Pēc CSP datiem 2020. gadā tāpat kā citus gadus lielākā daļa uzņēmumu darbojās saistībā ar vairumtirdzniecību/ mazumtirdzniecību, nekustamo īpašumu darījumiem un profesionāli/zinātniskiem un tehniskiem pakalpojumiem. Arī turpmāk nepieciešams sniegt ieguldījumu Jūrmalas specializācijai atbilstošas uzņēmējdarbības attīstībā, piemēram, ārstniecības pakalpojumu, tūrisma pakalpojumu attīstībā. Ņemot vērā 24. februārī notikušo Krievijas iebrukumu Ukrainā, ir ietekmēta uzņēmējdarbības attīstība, kā rezultātā ir daudzu uzņēmēju nespēja turpināt savu darbību, vai ir nozīmīgi krities to ienākumu līmenis.

Jūrmalas valstspilsētas pašvaldība aktīvi sadarbojas ar Jūrmalas uzņēmējiem no ēdināšanas, izklaides, ārstniecības un tūrisma pakalpojumu jomām, lai uzlabotu uzņēmējdarbības vidi un izstrādātu jaunus piedāvājumus valstspilsētas viesiem.

Nodarbinātība

Pēc Nodarbinātības valsts aģentūras datiem (turpmāk – NVA), Jūrmalā bezdarba līmenis uz 2022. gada oktobri bija 3,5% (Latvijā – 4,2%), un salīdzinot ar 2021. gadu samazinājies par 0,4%.

Pēc CSP sniegtās informācijas 2021. gadā Jūrmalā bija reģistrēti 3 964 uzņēmumi. Lai sekmētu Jūrmalas iedzīvotājiem darba iespējas tuvāk viņu dzīvesvietai, kā arī veicinātu turpmāku iedzīvotāju skaita pieaugumu valstspilsētā, ir nepieciešams attīstīt uzņēmējdarbībai labvēlīgu vidi valstspilsētā. Tostarp, īpaša uzmanība jāpievērš jauniešu nodarbinātībai, pirmo darba prasmju un iemaņu iegūšanai. Tāpat kā iepriekšējos gados, 2022. gadā, Jūrmalas valstspilsētas pašvaldība vasaras mēnešos līdzfinansēja darba algu Jūrmalā deklarētajiem jauniešiem, kas iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs. Kopumā 2022. gada vasarā Jūrmalas valstspilsētas pašvaldība noslēdza līgumus ar 5 uzņēmumiem, līdzfinansējot darba algu 30 Jūrmalas valstspilsētā deklarētajiem jauniešiem, sedzot 50% no valstī noteiktās minimālās mēnešalgas.

Vidējā darba samaksa

2020. gadā Jūrmalā strādājošo mēneša vidējā bruto darba samaksa (bez privātā sektora komersantiem ar nodarbināto skaitu zem 50) bija 1022,00 EUR, darba samaksa sabiedriskajā sektorā – 1037,00 EUR, privātajā sektorā (komersanti ar nodarbināto skaitu virs 50) – 993,00 EUR. Laika periodā no 2012. gada līdz 2020. gadam strādājošo vidējā bruto darba samaksa Jūrmalā, līdzīgi kā vidēji Latvijā, palielinājās divas reizes. Salīdzinājumā ar Rīgu, Jelgavu, Ventspili un Liepāju strādājošo mēneša vidējā bruto darba samaksa Jūrmalā, sākot ar 2017. gadu, ir vismazākā.

Pašvaldībai piederošas brīvas, bet nesakārtotas attīstības teritorijas

Jūrmalas valstspilsētas teritorijā ir degradētās teritorijas, piemēram, Kūdrā, Ķemeru un Slokā. Kopš 2014. gada notiek intensīvs darbs, lai atjaunotu Ķemeru degradēto teritoriju, veicot ieguldījumus Ķemeru publiskās infrastruktūras sakārtošanā. 2021. gadā tika atklāts Ķemeru kultūrvēsturiskais parks un Ķemeru ūdenstornis, kā arī veikta ceļu infrastruktūras attīstība. 2022. gadā Emīla Dārziņa ielā 28 Ķemeru, turpinās daudzfunkcionāla, interaktīva dabas tūrisma centra būvniecība (Investīciju plāna projekti 1.T1 un 2.T1), kas papildinās un sekmēs Ķemeru apkaimes sociālekonomisko attīstību.

Jūrmalas centra attīstība (Majori-Dzintari)

Jūrmalas centrs (Majori-Dzintari) jau šobrīd ar saviem objektiem (Dzintaru koncertzāle, Jomas iela un Dzintaru mežaparks) ir Jūrmalas atpazīstamības simbols un, veicot ieguldījumus šo objektu attīstībā, tiek nodrošināts pozitīvs piensums kopējā valstspilsētas attīstībā, kā arī mazināta sezonālās ietekmes.

2021. gadā Jūrmalas valstspilsētas pašvaldība, piedaloties INTERREG Baltijas jūras reģiona transnacionālās sadarbības programmas 2014.–2020. gadam projektā “Baltijas jūras reģiona apgaismojums – pilsētu līdzdalība ilgtspējīga viedā apgaismojuma risinājumu izstrādē/ LUCIA”, Jomas ielā ierīkoja energoefektīvu apgaismojumu, saglabājot Jomas ielai raksturīgos apaļā dizaina gaismekļus, arī turpmākajos gados ir plānots veikt investīcijas. Kā arī 2023. gadā ir plānots turpināt Jomas ielas labiekārtošanu un attīstību (Investīciju plāna projekts 4.T1).

Lai dažādotu Jūrmalas ūdenstūrisma pakalpojumu piedāvājumu un palielinātu privāto investīciju apjomu Jūrmalas valstspilsētā, veicot ieguldījumus komercdarbības attīstībai, 2022. gadā tika pabeigta Ūdenstūrisma pakalpojumu centra Straumes ielā 1a attīstība.

Kopumā, lai pašvaldība veicinātu ekonomisko un uzņēmējdarbības izaugsmi, ir nepieciešams un tiek plānots nodrošināt un uzlabot tūrismam un uzņēmējdarbībai nepieciešamo infrastruktūru, inženierkomunikācijas, ceļu tīklus, veloceļu attīstību u.c. (Investīciju plāna projekti 1.Ē1, 4.Ē1, 10.Ē1 u.c.).

Jūrmalas valstspilsētas ekonomiskie izaicinājumi tiks risināti ar Eiropas Savienības fondu atbalstu, sakārtojot un atjaunojot degradētās teritorijas.

JŪRMALAS VIDES IZAICINĀJUMI

Pēdējās desmitgadēs ir konstatētas visstraujākās klimatisko parametru izmaiņas instrumentālo meteoroloģisko novērojumu vēsturē. Tiek prognozēts, ka temperatūra 21. gadsimtā straujāk kā iepriekš palielināsies visu izvērtēto siltumnīcefekta gāzu (turpmāk - SEG) emisiju scenāriju gadījumā. Tas ietekmēs gan sabiedrību kopumā, gan arī dažādas nozares un tautsaimniecības sektorus.

Klimata pārmaiņas, ko šobrīd raksturo vidējās gaisa temperatūras paaugstināšanās, ekstremāli augstas un zemas gaisa temperatūras, jūras ūdens līmeņa paaugstināšanās, spēcīgu lietavu gadījumu skaita palielināšanās visos pasaules reģionos, ir tieši saistītas ar cilvēka radīto ietekmi. Tagadējās klimata pārmaiņas ir izraisījuši SEG emisiju koncentrācijas palielināšanās atmosfērā. Turklāt, ja SEG emisiju koncentrācija atmosfērā turpinās palielināties, tas izraisīs vēl tālāku globālās gaisa temperatūras paaugstināšanos un klimata pārmaiņas. Tas, savukārt, radīs ilgstošas pārmaiņas visās klimata sistēmas sastāvdaļās un palielinās iestāšanās varbūtību dažādām smagām un neatgriezeniskām ietekmēm uz cilvēkiem un ekosistēmām.

Eko tūrisma attīstība

Jūrmalas valstspilsētas teritorijā atrodas Ķemeru nacionālais parks, Dabas parks „Ragakāpa”, dabas liegumi „Lielupes grīvas pļavas” un „Darmštates priežu audze”, kā arī citi industrializācijas neskarīti dabas objekti (tajā skaitā Lielupe, Vēršupīte, priežu meži un kāpas), kas rada būtiskas priekšrocības dabas jeb eko tūrisma attīstībai.

Īpaši aizsargājamajās teritorijās ir ierobežotas infrastruktūras attīstības iespējas, kā arī ir vāji attīstīta infrastruktūra dabas objektu pieejamības nodrošināšanai, turklāt ziemas sezonā piekļūšana ir kritiska (piemēram, neatbilstošā kvalitātē esoša infrastruktūra, ziemas sezonā tiek slēgta apmeklētāju izmantošanai, kas negatīvi ietekmē tūrisma objektu apmeklējumu). Ņemot vērā ierobežotās infrastruktūras attīstības iespējas, nav iespējams īpaši aizsargājamajās teritorijās iepazīties ar lielu skaitu aizsargājamo augu un dzīvnieku, kas daudzviet Eiropā vairs nav sastopami.

Pakāpeniski Jūrmalas valstspilsētas teritorijā tiek radīti dabas un aktīvā tūrisma objekti, piemēram, daudzfunkcionālais, interaktīvais dabas tūrisma centrs Ķemeros, kura būvdarbi tika uzsākti 2021. gadā, kā arī 2021. gadā pabeigtais Ķemeru kultūrvēsturiskais parks. Turpmākajos gados lielākie izaicinājumi saistīsies ar pēdējos gados īstenoto objektu ilgtspējīgu apsaimniekošanu sociālekonomisko aktivitāšu veicināšanai.

Meži

Meža zemju platība Jūrmalā ir 48% no Jūrmalas valstspilsētas kopējas platības – 5 220 ha. No tiem lielākā daļa ir sausieņu meži (47% no visiem valstspilsētas mežiem). Valdošo koku sugu sastāvā dominē priedes – tās ir 75% no mežaudzēm, bērzu audzes aizņem 15%.

No visām mežaudzēm 28% ir jaunākas par 50 gadiem. Ņemot vērā valstspilsētas mežu saudzējošo apsaimniekošanu pēdējos 40 gados, Jūrmalas valstspilsētā sastopamas diezgan lielas platības ar vecām mežaudzēm: 16% audžu ir vecākas par 150 gadiem, bet gandrīz 5% mežaudžu ir vecākas par 200 gadiem. Tās vērtējamas kā būtiska valstspilsētas dabas bagātība, kuru nepieciešams arī turpmāk saudzēt.

Ķemeru nacionālais parks

Ķemeru nacionālais parks aizņem aptuveni 33% no Jūrmalas valstspilsētas teritorijas. Parkā koncentrējas lielākais vairums dziedniecisko un dabas resursu. Minēto resursu un ģeogrāfiskā novietojuma dēļ Ķemeru parkam ir nozīmīgas konkurences priekšrocības, pateicoties kurām, valstspilsēta izveidojās un attīstījās par Baltijas jūras reģionā nozīmīgāko veselības kūrortu. Konkurences priekšrocības nav zudušas, tās ir jāizmanto, lai sniegtu Jūrmalas viesiem veselību, pilnvērtīgu atpūtu un vērtīgas tīkšanās vietas un dotu jūrmalniekiem un citiem Latvijas iedzīvotājiem darba iespējas ar konkurētspējīgu atalgojumu.

Jūrmalas izaugsme un ekonomiskā aktivitāte ir cieši saistīta ar Rīgas valstspilsētas attīstību, nostiprinot specializāciju, Jūrmala sekmēs Rīgas un visas Latvijas starptautiskā potenciāla un konkurētspējas nostiprināšanos.

Pludmale

Pludmale ar baltajām kvarca smiltīm ir viena no vislielākajām valstspilsētas un visas Latvijas vērtībām, ko ir nepieciešams attīstīt un vienlaikus saglabāt, tādēļ pludmales attīstība ir viena no Jūrmalas prioritātēm. Ir plānots uzlabot pludmales glābšanas dienesta infrastruktūras un materiāltechnisko nodrošinājumu (Investīciju plāna projekts 1.S4).

Tūrismu Jūrmalā stipri ietekmē sezonālitate, jo trūkst aktivitāšu ziemas sezonā, tajā skaitā pludmalē. Nepieciešams izmantot 24,2 km garo pludmali, attīstot kā mierīgo, tā aktīvo atpūtu pludmalē ziemas sezonā.

Ūdenssaimniecības tīklu attīstība

Daļa Jūrmalas valstspilsētas ūdenssaimniecības tīklu ir novecojuši, kā arī ir vietas valstspilsētā, kur tie nav tikuši izvilkti vēl līdz šim, kā rezultātā netiek pilnā mērā izmantoti centralizētie ūdenssaimniecības pakalpojumi, jo ne visiem valstspilsētas privātmāju sektora iedzīvotājiem ir finanšu resursi, lai pievienotos maģistrālajam tīklam.

Jāturpina attīstīt arī kanalizācijas sistēma - uzlabojot piegādātā dzeramā ūdens kvalitāti, samazinot notekūdeņu piesārņojuma slodzi uz vidi, uzlabojot notekūdeņu attīrīšanas kvalitāti un pieslēdzot jaunus abonentus centralizētajam notekūdeņu novadīšanas tīklam, paaugstinot ūdensapgādes un notekūdeņu kanalizācijas sistēmu darbības efektivitāti, samazinot dzeramā ūdens noplūdes kā Lielupē, tā Baltijas jūrā. Līdz 2023. gada sākumam ir plānots pabeigt pabeigt vērienīgus ūdenssaimniecības IV kārtas projekta būvdarbus. Kā arī pašvaldībā, atbilstoši 2018. gada 24. maija

saistošiem noteikumiem Nr. 20 "Par decentralizēto kanalizācijas pakalpojumu sniegšanas un uzskaites kārtību Jūrmalas valstspilsētas pašvaldībā" tiek veikts reģistrs ar valstspilsētā esošajām decentralizētās kanalizācijas iekārtām, kuru īpašnieki sniedz ziņas par nosēdaku tīrīšanu.

Jūrmalas valstspilsētā arī turpmāk ir nepieciešams attīstīt ūdenssaimniecības un kanalizācijas pakalpojumu, jo saskaņā ar 2020. gada Jūrmalas iedzīvotāju aptaujas „Attieksme pret Jūrmalas domes darbu” rezultātiem ar pakalpojumiem ir apmierināti 64,7% Jūrmalas valstspilsētas iedzīvotāju. 2023. gadā ir paredzēts turpināt ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu paplašināšanu un ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstību un uzturēšanu (Investīciju plāna projekti 7.P3 un 8.P3).

JŪRMALAS KLIMATA IZAICINĀJUMI

Zema dzīvojamo un sabiedrisko ēku energoefektivitāte

Liela daļa dzīvojamo un sabiedrisko ēku Jūrmalas valstspilsētā ir ar zemu energoefektivitāti, kā arī vizuāli nepievilcīgas un līdz ar to degradē kopējo valstspilsētas ainavu. Tāpat lai arī kopš 2017. gada vidējie siltumenerģijas zudumi ir samazinājušies par 2%, joprojām ir vērojami augsti siltuma zudumi centralizētās siltumapgādes siltumtīklos – 2021. gadā sasniedzot 12%. Līdz ar to 2023. gadā plānots strādāt pie siltumtīklu atjaunošanas un pārbūves (Investīciju plāna projekts 2.P3).

Nemot vērā Jūrmalas valstspilsētas publisko ēku vidējo siltumenerģijas patēriņu, Jūrmalas valstspilsētai ir augsts enerģijas ietaupījuma potenciāls.

Jūrmalas valstspilsētā ir nepieciešams attīstīt siltumapgādes sistēmu, jo saskaņā ar 2020. gada Jūrmalas valstspilsētas iedzīvotāju aptaujas „Attieksme pret Jūrmalas domes darbu” rezultātiem ar centralizētās siltumapgādes pakalpojumiem apmierināti tikai 52% Jūrmalas valstspilsētas iedzīvotāju, kas norāda, ka 2020. gada mērķis ne mazāk kā 60% netika sasniegts. Līdz ar to nepieciešams pilnveidot esošo jomu un uzlabot kopējo siltumapgādes sistēmu.

Valstspilsētas iedzīvotāji nav pasargāti no plūdu riskiem

Dienvidos Jūrmalu norobežo otrā ūdens bagātākā, kuģojamā Latvijas upe Lielupe 26 km garumā. Palu laikā un stipru lietusgāžu laikā pastāv applūšanas draudi valstspilsētas centrālās daļas teritorijā (Majori, Dubulti un Lielupe). 2021. gadā ir uzsākts īstenot Lielupes radīto plūdu un krasta erozijas risku apdraudējumu novēršanas pasākumus Dubultos–Majoros–Dzintaros (Investīciju plāna projekts 2.P2 – plānots pabeigt 2023. gadā) - jaunas aizsargbūves izveidi.

Lielupes kuģošanas kanālā veidojas smilšu sanesumi, tādēļ tas katru gadu jābagarē, lai nodrošinātu minimālo kuģošanas kanālu dziļumu, kur nepieciešami ievērojami finanšu līdzekļi, kurus pašvaldībai vienai pašai nav iespējams ieguldīt. Tiek meklēti risinājumi reģionālā un valsts līmenī, lai šo ikgadējo problēmu varētu risināt arī 2023. un turpmākajos gados.